

תצפית

וגל תזכיות מסודות.

● **תחול כנראה תזווה ביחסי ישראל-חבש.** אחרי התמודדות של נשיא טוניסיה חניב בורגיבה בגמאל עבד אל-נאצר, יבקש המערב לעודד הפגנות נוספות של איתנות מצד מנהיגים אפריקאיים בנשיא רעים. קשירת יחסים דיפלומטיים בין ירושלים ואדיס-אבבה עשויה להיות אחד מצעדים אלה.

● **לעומת זאת, צפויה הרעה מפוימת ביחסים עם בורמה.** משקחת גואטו של שר הפיתוח מרדכי בריטוב, שהיתה צריכה לצאת בימים אלה לבורמה, נתעכבה, אחרי שאנגנון הסבירה כי בגלל חילופי השלטון אינה מוכנה לארח משלחת בדרג גבוה. החשש בחוגים המדיניים: שההתקררות עשויה להיות תופעת-קבע.

● **צפויים שילומים מסולין.** בארץ זו נשאר רכוש דלאנידי השייך ליהודים שעלו ארצה, והמקבלים את דמי החזרתו באמצעות פרקליטים פולניים. ממשלת פולין תחליט כנראה לרכוש את הנכסים הללו, תמורת מחיר נמוך, תחייב את הבעלים הנפקדים למכור את רכושם.

● **אם יועמד אלוף-משנה ("איסקה") שרמי למשפט עלול משפטו להיות למשפט פוליטי מעניין ביותר.** אלוף יגאל אלון, מחבריו של שומי, ילחץ עליו להעמיד קו הגנה, שיהפך לאמיתו של דבר לכתב-קטרוג.

הסיכויים

המשפטיים להעמדתו לדיון: קלוטים מאד. לכל היותר באשמת חריגה מסמכות, כשהעונש המקסימאלי הצפוי הוא שלוש שנות מאסר.

● **כל המפלגות תנסנה לז שוך לרשימות מועמדיהן שמות מצלצלים,** כדי לכפר על חוסר רעיונות. יתכן כי ערי זיבוטינסקי יופיע ברשימת חרות, על אף הניגודים הרעיוניים החותכים, וקורב להדאי כי ברשימת הציונים הכלליים יופיעו אליעזר ליבנה וכמה ממקורביו.

● **תנועת החרות לא תנסה למשוך קולות ערביים בבחירות הבאות.** אף כי מנהיגי חרות משוכנעים כי הם יכולים לארגן סניף ערבי כמו שאר המפלגות, תוך שימוש באותם האמצעים, לא יעשו זאת אלא אחרי הבחירות.

כדי שמדבר לא ייראה כסני סיסביחיות ציני.

● **מעתה ועד לבי חירות, כמעט בטוח שלא יחולו העלאות במסים ישירים או עקיפים.** להיפך: פה ושם אף יבצבו סימנים של הירדת המסים. את תוספת ה

כספים הדרושה לאוצר, יגייס לוי אשכול בעזרת מיל' זות.

● **אתה עשוי לשי מוע בקרוב על רצונו של נשיא בית-המשפט מט העליון יצחק אולי שן לפרוש מתפקידו.** בחוגים המשפטיים ידוע על המתחיות הקיימת בין נשיא בית-המשפט לבין מספר ה' משפטים, מאז מתן החנינה לשלום רון. מתחיות זו נגברת עם היוזעת הכוונה למי נות את חיים כהן לשופט עליון. הכרזתו של כהן, כי אינו מתכוון לפי שעה להח' ליק את משרתו, באה, כנר

● **שוב תאיים הרבנות הראשית בהטלת חרם על תוצרתם של כמה קיבוצים.** הפעם יהיה זה בגלל סירובם של כמה ממסקי הקיבוץ המאוחד לחתום על יפוי-כוח לרבנות הראשית, המאפשר לה לבצע את עיסקת' המכירה הפיקטיבית, הדרושה לשמירה על כללי שנת השמיטה. אם תסרב תגובה להיכנע לדרישת הרבנים, שלא לקבל תוצרת חקלאית מאותם מסקים, עלולה הרבנות לאיים בהטלת חרם כללי על תוצרת תגובה.

● **כמה מפקידיו משרד המסחר והתעשייה צפויים כנראה לפיטורים כעתיד הקרוב.** יהיו אלה שרידי הפקידות הציכית, אשר הוכנסה למשרד בימי פרץ ברנסטיין. הדחיפה לכך: חשש כי פקידים אלה מעבידים אינפורמציה למפלגתם, כדוגמת הידיעה על מכתב פנחס ספיר לפקיד בניו-יורק, בו ביקש 10 אלפים דולאר למפא"י.

● **מעמדו של רמ"ח יעקב נאש, דובר המשטרה ויד ימינו של סהר, ירד בהתמדה.** ספקי המחוזות החדשים החלו להגשים את הבטחתו של המפכ"ל יוסף נחמיאס, למנות דובר לכל מחוז — דבר המרוקן את תפקידו הנוכחי של נאש מתוכו. תפקידו השני של נאש, ראש לשכת המפכ"ל, גם הוא מתרוקן, משום שנחמיאס מינה את מ"מ' אליהו בן-פורת, מי שהיה המשנה לממונה על משרד המשטרה, לתפקיד עוזרו וגם העלה אותו בדרגה, ותפקידו החדש של בן-פורת חופף למעשה לתפקידו הישן של נאש.

● **אם יוגשמו השינויים המנהלתיים והאישיים בהנהלת תיאטרון "זירה" —** תעיד תיאטרון זה להפך לתיאטרון המסחרי הראשון בישראל, בו יהיו החוזים עם השחקנים על בסיס של חוזה להצגה בודדת, מבלי שלתיאטרון עצמו יהיה צוות שחקנים קבוע.

המכונה "ביגיי של הספרדים". הוא סבר בצדק כי עץ ההפליה הדתית עשוי להצמיח פירות פוליטיים לכל מפלגה שתמחר לקטפם. לכן, מדי שנה בשנה, הרים שרעבי את קולו בויכוח על התקציב, דרש שחיון זכור יות ומשכורות לספרדים. כל עוד היה משרד-הדתות סניף של המפלגה הדתית הלא-רמית, היו אלה תביעות סרק. אך ברגע שהמשרד נפל בירושה לח"קו של ביגיי האשכנזי, הרגיש ביגיי הספרדי כי השעה הגדולה הגיעה.

בשבוע שעבר הוציא ביגיי הוראה למנהל משרד הדתות, ונחיל כהנא, להתחיל לטפל בענייה זו, מתוך מגמה לחסל את ההפליה. אם יעלה בידו שר-הדתות-בפועל לחולל שינוי רציני במצב זה עד לבחירות, עשוי הדבר להנחית מכה רצינית על הדתיים הלאומיים בריכוז עולי המזרח הדתיים.

פרסומת בלתי-רצויה

ההזמנה שהגיעה ל-22 ראשי הישיבות בארץ והדימה ברגע הראשון, הרגיזה ברגע השני, 22 גדולי התורה, שכל אחד מהם נר' שא את התואר שרשכה"ג ("רבן של כל בני הגולה"), הוזמנו קצרות להתייצב לפגי' שה ביום א', בשעה 11 בבוקר, במשרדו של מר שמעון פרס, מנהל משרד-הבטחון, ב' קריה התל-אביבית.

בעיני "שמעון פרסומת" נראה הדבר בלי ספק כמיבצע-פירסום מוצלח. אולי אף ראה את עצמו בתמונת העתונות, כשהוא מוקף אלופי הדת ומטיף להם מוסר בענין גיוסם של 1600 בעלי הכושר הגופני והגיל הנכון מבין 5800 בחורי-הישיבה בארץ.

אולם בעיני הרבנים נראתה ההזמנה כ-

בעולם, אשר ביצעו היה פחות אפשרי.

מפלגות

מחוז לוודת החוז

אין זה נעים לשר או לתת-שר להתערור בבוקר ולמצוא את עצמו חבר-כנסת פשוט, המתהלך ברחוב כאחד האדם ומטייל בחוץ-לארץ כאורה פשוט. לכן כוללת המפלגה הדתית הלאומית לפחות שלושה אנשים ש' אינם בטוחים שפרישת המפלגה מן הקוא-ליציה היתה מעשה נבון. השלושה: משה חיים שפירא, לשעבר שר הדתות והסעד, יוסף בורג, לשעבר שר הדואר, ורח ורהפטיג, לשעבר תת-שר הדתות.

לא חסרו לשלישיה טענות משכנועות. עצם היעדרם מן הממשלה, נאמר, נותן יתרון למפא"י. הדבר מאפשר למפא"י לשים את ידה על הרבנים הספרדיים (ראה להלן), או לגייס בתורו ישיבות.

אולם בכל פעם שהועלתה טענה כזאת בישיבות הנהלת המפלגה והסיעה הפרלמנ'טריה, ברמו ובלחש, גאה קולו הרם והדק של יצחק רפאל בתביעה להילחם עד הסוף. העוקץ: לרפאל לא היה מה להפסיד. מכיון שלא היה שר, גם לא היה לו מה להרויח משיבת חבריו לממשלה.

● **עקב רפאל.** אולם כמו אכילס הגיבור, יש גם בגופו של רפאל חלק אחד שאינו מוגן. לא היה קשה לשלישיה השרים ה' משתחררים לגלות את עקב רפאל: הוא מכהן כיושבראש ועדת החוק והמשפט של הכנסת. חוץ מזה הוא חבר בוועדת החוק והבטחון.

שתי אלה משרות חשובות ומכובדות למדי. כיושבראש ועדת החוקה (23 הח'רים) נהנה רפאל ממעמד רבי-השפעה. הוא יכול, למשל, להזמין ולרדות בחיים כהן, היועץ המשפטי, שהשחיו בשעתו את סכיני המשפטי כדי לצוד את רפאל. חבר ועדת החוק והבטחון (15 חברים) הוא מצוי בסוד ביגיי והרמטכ"ל, יכול להרגיש את עצמו חשוב כמעט כחבר הממשלה עצמה.

גם אחרי התפטרות השרים לא הוחלף רפאל בוועדת אלה. כל עוד קיוו השרים שיחזרו במהרה לשולחן הממשלה, לא רצו לתפוס מקום ליד שולחנות הוועדות. אולם לפתע צץ בלבם רעיון גאוני: אם יאלץ רפי אל לפנות את מקומו בוועדת החשובות לשרים-לשעבר, שמא יתלהב יותר להחזרת חברים אלה לממשלה?

● **כבר לא בוועד.** הביצוע היה קל. ברי שימת המועמדים עומד רפאל מאחורי שרי שית-השרים-לשעבר, ועל כן זכותה לדרוש לעצמה את המקומות בוועדת החשובות.

השבוע הוחלט רשמית להכניס את משה שפירא לוועדת החוק והבטחון, ולמנות את עורך-הדין ורהפטיג כיושבראש ועדת הח'קה, החוק והמשפט. רפאל הוגלה לוועדת החינוך ולוועדת הכנסת, החשובות פחות.

רפאל לא יכול היה להתנגד. אולם הוא יכול היה לעשות גיטסה אביבית, שתבלט לעיני כל את כוחת יריבו. לכן, מיד אחרי קבלת ההחלטה, הכריז: "אני מקחה שהחבר רים שפירא ורהפטיג באו עכשיו על סיפוקם, וכבר לא בוועד להם לחזור לממשלה...". השומעים נהנו מן ההערה הפקחית. אולם הם ידעו כי חל שינוי מכריע במצב. כוחם של הרוצים לחזר לממשלה היה בעלייה, וקורב לוודאי שינצחה.

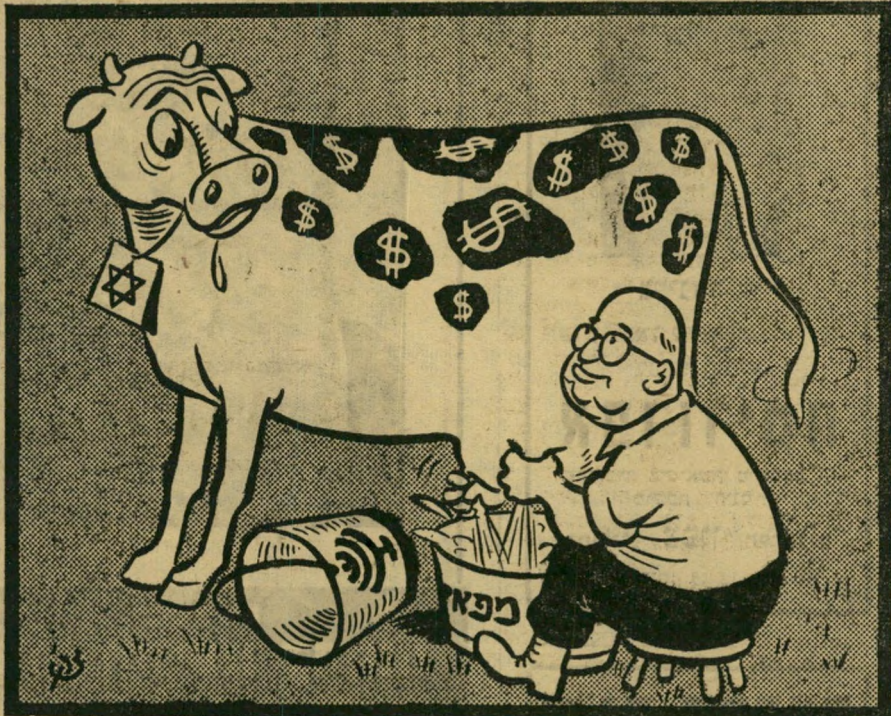
דת

ביגיי בשני צבעים

רבני ישראל יודעים שכדאי להיות אש' כנוי, כי בכל מקום בארץ, ללא יוצא מן הכלל, מאורגנים עסקי הקודש כך: הרב האשכנזי הוא הרב הרשמי של המקום, ואילו הרבנים הספרדיים אינם נושאים אלא תואר של "רב העדה הספרדית" במקום. גם לא על הרוב לבדו יחיה אפילו רב הרב האשכנזי, בהיותו רב המקום, מקבל משכורת מלאה. הרבנים מבני עדות המזרח מקבלים משכורות נמוכות וחלקיות. בישוב העולים, למשל, מקבל הרב הספרדי מידי הממשלה רק 60 ל"י לחודש, מתוך תקנה (כזוהת) של הסוכנות ועד המושב יוסיפו כל אחד 60 ל"י נוספות לרוב כמדריך חברתי.

כדי לשמור על מעמד זה גם במקומות בהם יש רוב מכריע לבני עדות המזרח, קיימת שיטה מחוכמת. לאשכנזים בכל מקום יש רב אחד — המטפל בפולנים ובגר' מנים, ברקיסים ובהונגרים, ללא הבדל מוצא. ואילו בני המזרח פולגו רשמית בין עדות רבות, אשר לכל אחת מהן רב משלה. העקרון: "הפדר ומשול בכיפה".

● **עץ חיים היא.** אחד האנשים שהק' דים להבין את האפשרויות הטמונות במצב זה היה ח"כ מפא"י ישראל ישעיהו (שרעבי),

יאה דולארוה של פנחס ספיר

חוצמה, שמעון פרס הוא בן 34. ראשי ה' ישיבות הם בחלקם בני 90, 85 ו-80, ורר' במ גרים בירושלים. התלטי הראשים ביני הם: אפשר להביאם למשרדו של שמעון פרס רק בעזרת המשטרה.

● **תותחים קלים.** ראשי הישיבות הם יהודים מנוסים, והם למדו מדורי דורות כיצד להילחם במזירות. הם לא גייסו עדיין את התותחים הגדולים, כמו איציה-מאיר ליון. אלה נשארו בעתודה למאבק הגדול על עצם גיוסם של בחורי-הישיבה. לפי שעה גויס רק חיל-החלוץ, מורכב מפועלי-אגודת-ישראל בנימין מינץ וקלמן כהנא.

השניים מיהרו לודד בן-גוריון. אחרי ש' שמע את העניין הבין ביגיי כי נערי-הזוהר שלו לא הצטיין בטאקס רב. הוא הצדיק את הרבנים, הטיל על מזכירו להודיע ל' שמעון שקבע מועד אחר לפגישה, וכי יקיים אותה בירושלים עם משלחת מצומ' צמת של שניים-שלושה מראשי-הישיבות ה' צעירים יותר, שידברו בשם כולם.

הדתיים עמדו על כך שכל הפרשה תוש' תק, מתוך טענה שהפרשה משפילה. אולם מישוה סינן אותה לתענוגות, עורר גל חדש של זעם בישיבות. כאשר יתחיל הקרב ה' אמיתי — על תוכנית הממשלה לתת לבחר-ר'הישיבות אימון יסודי, להעבירם לחיל המילואים — יהיו שני הצדדים חוזרים רוח' קרב פראוי.